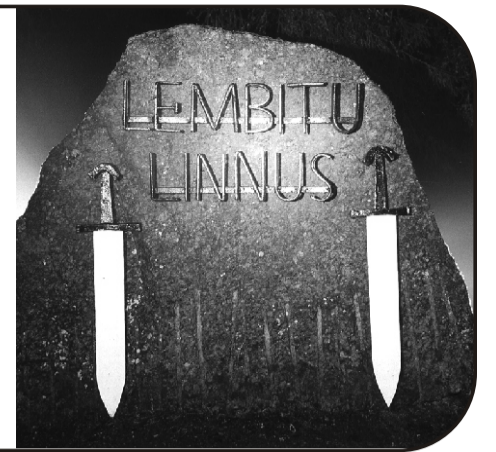

Suure-Jaani
valla
ajaleht

Nr 2 (107)
Veebruar 2009

LEOLE

VEEBRUAR Aastal 2009

Veebruaris saab Eesti Vabariik 91 aastat vanaks. Või oleks hoopis õigem öelda, et meie riigi sünnist möödub 91 aastat - sest ei saa me ju vahepealsetel aastatel päris hästi rääkida Eesti Vabariigist?

Selgi aastal on meie valla esimeste klasside lastel austav võimalus süüdata iseseisvuspäeva aktusel Lembitu juures Eesti Vabariigile 91 küünalt. Neid aitavad meie gümnaasiumi viimase klassi noored.

Agaga peale meie riigile nii tähtsa päeva on veebruaris veel küünla- ehk pudrupäev, luuvalupäev, peetripäev, madisepäev ja uuema aja komme - valentini- ehk sõbrapäev.

Küünlapäev on üks tuntumatest talvepoolituspühadest, kus pidi veel pool loomade ja inimeste toidust alles olema. Kui enamasti lõppesid jõulud kolmekuningapäevaga, siis Lääne- ja Saaremaal lõppesid need alles küünlapäevaga. Küünlapäevatoit oli (odra)tangupuder ja sealih. Küünlapäeval valmistatud küünlad pidid eriti heleda leegiga põlema. Naised käisid sel päeval kõrtsis ja külas ning mehed tegid kodus naiste töö. Küünlapäevast algas kangakudumine, mis kestis jüripäevani. Keelatud tööks oli aga ketramine.

Luuvalupäeva kohta on arvatud, et tuleb hoiduda töötegemisest, eriti aga luude ja liikmete koormamisest - vastasel korral hakkavad need valutama. Öeldi, et hoiduda tuleks tantsimisest, jooksmisest ja raskest füüsilisest tööst.

Talvine peetripäev on aga Lääne- ja Hiiumaa piha. Seda peeti kevade alguseks.

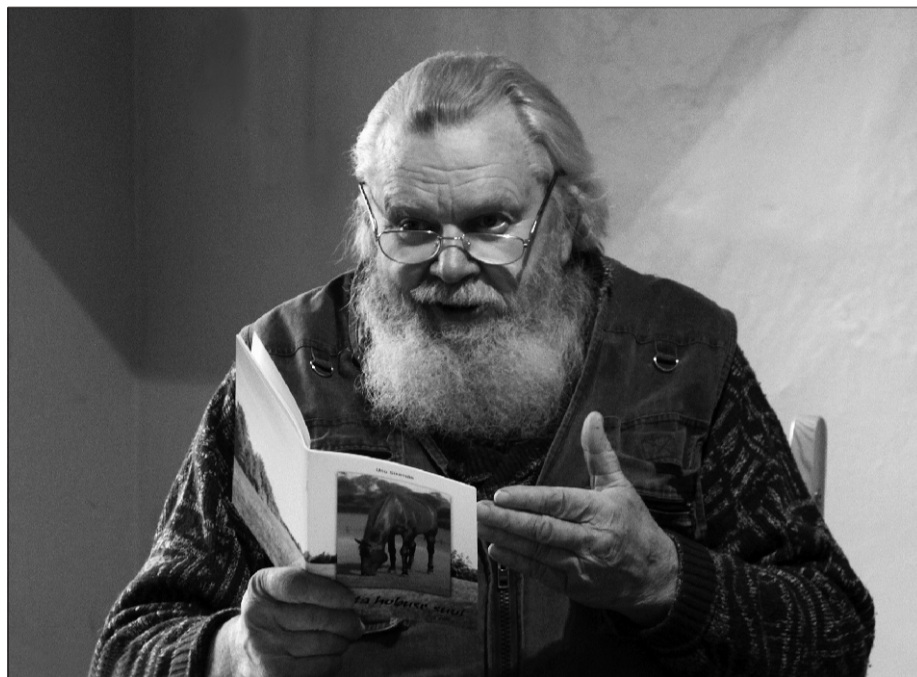
Ka madisepäevi on meie rahvakalendris kaks. Madisepäev oli rikas töökeeldude poolest. Eriti kardeti putukate ja usside pärast. Madisepäeval pidi putukatele elu sisse loodama ning kui sel päeval lund sajab, tuleb suvel palju parmusid. Ohtlikuks peeti nõela ja üldse terava eseme kasutamist, sest siis oli karta suvel sagedast ussidega kohtumist. Samuti ei tohtinud sel päeval kapsaid, ube ega herneid keeta - need minevat kasvuajal ussitama. Meeles tuli pidada veel madisepäeva nädalapäeva ja seda, kust tuul puhub. Sel nädalapäeval ei tohtinud kevadel vilja ega herneid külvata, kapsaid istutada ega kartuleid maha panna - saak pidi kahjulike putukate tõttu ebaõnnestuma.

Seega on meie rahvakalendri tähtpäevad seotud mitmesuguste töökeeldude ja maagiliste tegevustega - ikka selleks, et ees ootavad ajad edukad oleksid. Tagagu siis edu kommetega paikapandud puhkepauside pidamine ja inimestele hõlbu andmine või ilma ennustamist võimaldavad tähelepanekud.

Valentinipäev on aga peamiselt suur kinkimispäev. Nii Ameerikas kui Euroopas on kombeks saata vastava sümbolikaaga - Cupido, südamed, punased roosid, pits, sõlmed, tuvid - kaarte. Kui kaartide saatmine olla naiste meelistegevus, siis mehed armastavat sel päeval lilli ja šokolaadi kinkida. Mustvalged valentinipäeva trükikaardid hakkasid levima juba üheksateistkümnenda sajandi algul, kui tunnete otsesõnu väljendamine polnud kombeks. Kui Eestis on valentinipäev tuntud rohkem sõbrapäevana, siis paljudes kohtades on see siiski pigem armunute piha. Lääne-Euroopas ja Ameerikas reklaamitaksegi seda kui armastusavalduste, kihlumise- ja pulmapäeva. Kuid on ju tore komme ka sõpradele sellest märku anda, et neid oma sõpradeks peate.

Ilusat talvist veebruari!

Leili Kuusk
leili@suure-jaani.ee

Uno Sikemäe

27. jaanuaril kohtus Lahmuse kooli pere Uno Sikemäega. Praegu Sürgaveres elav, jõulumeest meenutava väljanägemisega vanahärra on aukartust äratava hulga luule- raamatute autor. Tondiuskuja unenäod, Lembitu maa, Naeratav koolikott, Imeline Mulgimaa, Jõuluvana ootajad, Mürakarude mängurajal, Jõuludeks koju, Musta hobuse suvi, Mõtterännud haikude ajas, Taevasinine tunnel, Tiivulised värsired, Uskudes lilled ilusat hinge, Valgusevärviline värv, Kuulge, kuulge tuleb juba... Ei tea, kas värsimeister isegi päris täpselt teab, kui palju tal luule raamatuid on ilmunud. Pealkirjad reedavad, et enamus neist on mõeldud lastele. Uno Sikemäe kirjutatud on ka päris mitme lasteaias laulud - ja seda Abjast Tallinna ning Rāpinani. Lauludeks on saanud mitu vihikutäit Uno kirjutatud värsse.

Kohtumise alustuseks räägib Uno Sikemäe lastele oma elust. Vanust on Mulgimaal sündinud mehel juba 75 aastat. Esimesed kirjutamise kogemused sai ta toonases rajoonilehes Tee Kommunismile töötades. Seejärel viis elu aga mehe hoopis teistele radadele - ehitustööde juhina töötades valmisid tema käe all suurfarmid, kivi- vatiid ja muud kunagi nii vajalikud hooned. Uno ütleb, et tänaseks on kõik need ehitised kasutatud ja lagunenud, aga nüüd on tal luuletused, mis loodetavasti temast jäävad. „Natuke on ka annet vaja, aga põhiline on tahtmine. Panned kõik kirja, mida näed - sõnad peavad muudugi riimis ka olema - teed selle 40 korda ümber - ja siis peaks juba teistele ka kõlbama lugeda. Pliiatsit ja paberit kulub päris palju.” Uno räägib, et kui ta jõulude ajal lastele pakke jagamas

Kuidas saada värsimeistriks

käis, siis sai ta aru, kui vähe on erinevaid salme, mida lapsed jõuluvana eettelugemiseks õpivad. Täna on Uno selliste lasteluuletuste salve tubli lisa kirjutanud. Tema luuleraamat Jõuluvana ootajad on jõudnud kolmandate klasside lugemisvara nimekirja. Tundub, et Uno endale on eriti südamelähedane Musta hobuse suvi, millest ta mitmeid luuletusi ka ette loeb. „Olen luuletustesse vahel ka oma valu kirjutanud”, ütleb ta.

Aukartust äratav on värsimeistri ettevõtlikkus oma luuletuste trükkitoimetamisel ja turustamisel. Eelmise raamatu müügitulu aitab tavaliselt välja anda järgmise raamatu. Kõige paremini edeneb aga müük Uno sõnul siis, kui ta ise turul ja laatadel oma raamatuid müümas käib. Nii jõuab raamat rutem - ja taskukohasema hinnaga - lugejani ning raha autorini.

Lahmuse kooli lapsed loevad ette mõned luuletused, misjärel Uno Sikemäe palub kõigil kohalolijaid endil üks luuletus paberile panna. Esimesena jõuab lugemisküpsiks õpetaja Evi Putrolainen ja 4. klassi ühistöö:

Täna Lahmuse koolis vahva päev
külla tulnud luulemees Uno Sikemäe
lapsed roosas saalis koos
ise luuletamise hoos,
riimida ei ole lihtne
ehkki mõtted on meil ehtsad
habemest saime inspiratsiooni
ootame veel teda meie kooli.

Lõpetuseks üllatab kirjamees kuulajaid hoopis ühe suupillipalaga.

Lahkudes võtab Uno Sikemäe kaasa laste ja ka õpetajate poolt paberile pandud read, lubades need raamatusse panna.

Leili Kuusk

Koolipere luuletamise hoos

FOTOD: Leili Kuusk

Ootame laulukonkursile nime

3. mail toimub Suure-Jaani valla I lauluvõistlus meie koolide õpilastele.

Eesmärgiks on arendada laste muusikaalust, muusikalist maitset, esinemisjulgust ja lavalist liikumist. Tähtis on anda lastele enesekindlust, eneseväljendusoskust ja arukust kuulata-võrrelda omaealist. Sellisel laulupäeval luuakse sõprussidemeid ka teiste oma koduvalla koolidega. Tahame tunda rõõmu lauludest ja laulmisest, nautida enda ja teiste esinemist.

Osalema on oodatud kõikide Suure-Jaani vallas asuvate koolide - Suure-Jaani Gümnaasiumi, Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli, Olustvere Põhikooli, Sürgaveres Põhikooli, Täaksi Põhikooli, Kildu Põhikooli ja Lahmuse Kooli - õpilased.

Lauluvõistlus toimub viies vanusegrupis:

7-8-aastased, 9-10-aastased, 11-12-aastased, 13-15-aastased, 16-aastased ja vanemad. Iga kool võib lauluvõistlusele tuua igast vanusegrupist kuni kolm lauljat. Esinemisjärjekord loositakse. Lauldakse eesti keeles ja naturaalpilli(de) saatel. Hinnatakse lauljate emotsionaalsust, muusikaalust, väljendusoskust ja eripära.

Autasustatakse iga vanusegrupi kolme parimat. Samuti võidakse anda välja eripreemiaid. Antakse välja üks peapreemia - GRAND PRIX. Publik saab valida ka oma lemmiku - seda nii tüdrukute kui poiste hulgas.

Et leida laulukonkursile sobivat nime, kuulutame siinkohal välja nimekonkursi. Ootame Suure-Jaani valla lauluvõistlusele nime kuni 27. veebruarini. Palun saatke

oma ettepanekud kas kirja teel Kildu Põhikooli Valli Pangi nimele või e-postiga aadressil valli.pangi@mail.ee. Palun ärge unustage lisamast ka oma nime ja kontaktandmeid, sest sellele, kelle pakutud nimi komisjoni poolt laulukonkursi nimeks valitakse, on välja pandud ka auhind, mis esimesel laulukonkursil üle antakse.

Soovin kõigile lauljatele ja nende õpetajatele väga tugevat töötahet, visadust ning vastupidavust! Vast jääb laulupeo-aastal aega ka meie tublide laululastega tegelemiseks ja konkursilaulude õppimiseks.

Kohtumiseni kontserdil - nautigem laste laulu!

Valli Pang
lauluvõistluse korraldaja

Pensionitest

Need pensionärid, kes on saanud teate, et nende raha ei laeku riigi kulus, saavad pensioniameti otsuse vaidlustada.

Sotsiaalkindlustusamet soovib, et kõik pensionärid, kes seda vajavad, saaksid pensioni koju kätte.

Kui otsus tundub siiski ebaõiglase ja teie põhjendusi ei ole arvestatud ning kui te ei ole ka uut väljamakseviisi veel valinud, siis võite otsuse vaidlustada. See õigus kehtib endiselt 30 päeva jooksul pärast otsusest teadaaamist. Sel juhul vaadatakse esmane otsus kindlasti üle.

Kui vaidlusalust otsust ei jõuta veebruarikuu pensionipäevaks üle vaadata, siis keegi oma järgmisest pensionist siiski ilma ei jää. See makstakse välja endisest kohast, s.t - kui seni toodi teile pension postiga koju, siis tuuakse see koju ka veebruaris. Kui te seni saite oma pensioni postkontorist, siis ka veebruaris saate selle ühekordse väljamaksena postkontorist. Otsuse vaidlustamiseks võib pöörduda elukohajärgse pensioniameti poole. Piisab ka telefonikõnest sotsiaalkindlustusameti infotelefonile 16106 või järgmistele numbritel pensioniametites:

Tartu Pensioniamet

Viljandi piirkond - 435 0586

Rohkem kui 94 000 pensionäri- ja puudega inimesele, kes pensioni või sotsiaaltoetuse kättesaamiseks avasid pangakonto, kantakse raha arvele iga kuu 5. kuupäeval päeva jooksul.

Seni oma pensioni, toetuse või hüvitise postkontorist või kojukandega saanud ja nüüd pangaga liitunud inimesed on harjunud raha kätte saama kindlal kokkulepitul päeval vahemikus 1. - 20. kuupäevani. Nüüd tuleb harjuda senisest vöibolla erineva kuupäevaga ja teadmisega, et kui raha ei ole laekunud

arvele kohe 5. kuupäeva hommikul, siis laekub see päeva jooksul kindlasti.

Neil pensionäridel ja toetuste saajatel, kes soovivad oma raha välja võtta Postipangast, soovitame seda teha 5. ja 20. kuupäeva vahel. Sellega väldite võimalikke pikki järjekordi postkontoris.

Nendele inimestele, kes said varem oma pensioni, toetuse või hüvitise Eesti Posti kaudu ja kellele uue korra kohaselt jätkatakse kojukannet, olgu siis enda või riigi kulus, tuuakse raha kätte samal kuupäeval kui varem.

Sotsiaalkindlustusameti kehtestatud pensionide, toetuste ja hüvitiste pangaulekannete tegemise tähtajad on:

pensionid, puuetega inimeste sotsiaaltoetus, sotsiaaltoetus välisriigist Eestisse elama asunule - iga kuu 5. kuupäev

peretoetused, vanemahüvitis (Tallinna ja Virumaa pensioniameti piirkonnas) - iga kuu 8. kuupäev

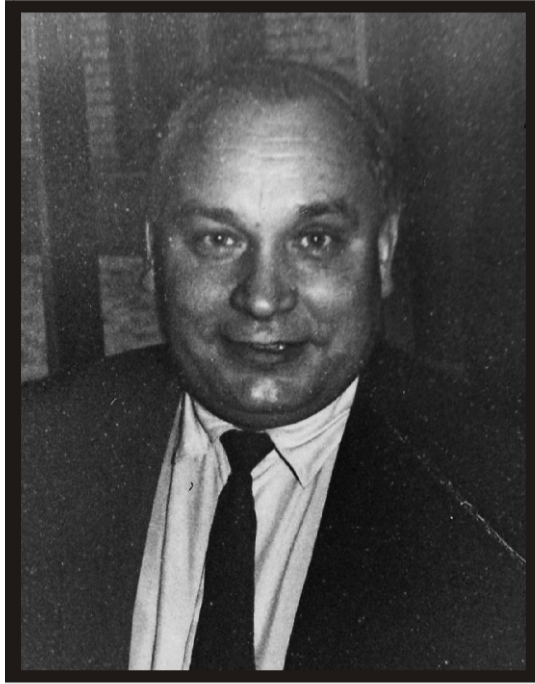
peretoetused, vanemahüvitis (Pärnu ja Tartu pensioniameti piirkonnas) - iga kuu 9. kuupäev

elatisabi - iga kuu 9. kuupäev
tööõnnetuste ja kutschaigustega seotud kahjuhüvitised, hüvitised kuriteoohvritele - iga kuu 12. kuupäev

Kui väljamakse kuupäev satub riigipühale või muule puhkepäevale, siis makstakse raha välja eelneval tööpäeval.

Need inimesed, kes tänaseks ei ole oma otsust teinud ega avaldust esitanud, peavad uue väljamakseviisi siiski lõpuks valima. Veebruaris nad oma pensionist või toetusest siiski ilma ei jää, see makstakse välja varem kehtinud kuupäeval endisest kohast.

Elve Tonts
Sotsiaalkindlustusameti
avalike suhete juht

In Memoriam

VOLDEMAR VIRKUS (1927 - 2008)

Suure-Jaani Gümnaasiumi
kauaaegne inglise keele õpetaja
on lahkunud jäädavalt.
Ta sängitati maamulda
2. jaanuaril 2009
Vana-Pärnu kalmistul.
Mälestame oma kolleegi ja teekaaslast.

Suure-Jaani Gümnaasium

Haigekassa annab teada

Alates 1. jaanuarist 2009 kasutab Haigekassa rahvastikuregistris olevaid põhielukoha aadresse. See tähendab seda, et kõik kirjad ja muud dokumendid saadab Haigekassa edaspidi inimese Rahvastikuregistris märgitud aadressile. Oma aadressi muudatusest ei saa haigekassat enam eraldi teavitada, piisab vaid rahvastikuregistri saatmisest.

Isikute aadresse kasutab haigekassa neile erinevate teadete või dokumentide (teated kindlustuskaitse lõppemisest, euroopa ravikindlustuskaardi või asendusertifikaadi, vähiskriiningu kutse jne) saatmiseks.

Isiku soovil saadab haigekassa

näiteks Euroopa ravikindlustuskaardi inimese põhielukohast erinevale aadressile. Sellisel juhul tuleb haigekassale esitada soovitud aadress igal konkreetsel taotlusel.

Teated kindlustuskaitse lõppemise kohta ja vähiskriiningu kutseid aga saadetakse inimese rahvastikuregistris märgitud aadressile. Seega on väga oluline, et inimeste aadressid rahvastikuregistris oleksid õiged. Vastasel juhul ei pruugi inimesed olulisi teateid kätte saada.

Isik on kohustatud elukoha andmed rahvastikuregistrisse teatama uuele aadressile kolimisel, ebaõigete andmete olemasolul või andmete puudumisel. Andmete

õigsust saab kontrollida kohalikus omavalitsuses avalduse alusel või riigiportaalis www.eesti.ee rahvastikuregistri e-teenuseid kasutades.

Elukohaandmete registrisse kandmiseks või muutmiseks tuleb esitada elukohajärgsele valla- või linnavalitsusele elukoha- teade. Seda on võimalik teha omavalitsusse kohale minnes, posti või digiallkirjaga e-kirja teel saates või kasutades rahvastikuregistri e-teenuseid riigiportaalis www.eesti.ee.

Lisainfot elukoha registreerimise kohta võib vaadata Siseministeeriumi kodulehelt <http://www.siseministerium.ee/> 13615

Kiirabi sai 30

See oli 1979. aasta algus, kui Suure-Jaanis alustas tööd kiirabi. Esimesed tööruumid asusid Lõhaveres, haigla ruumides. Esimesteks töötajateks olid velskrid ja autojuhitud - korraga oli valves kaks inimest. Tol ajal polnud veel pidevat ööpäevast valvet, kiirabi andis abi tööpäeviti kella 16st kuni kella 8ni hommikul, nädalavahetustel ööpäevaringselt.

Esimeseks kiirabiautoks oli UAZ, varustuseks kolver ravimite ja sidumismaterjalidega, kanderaam ning lahased. Hädaabikõned võeti vastu kohapeal, kuid kui parasjagu oldi abi andmas, siis telefonile ei vastanud keegi. Hiljem võeti tööle sanitarid, kes väljakutselisele ei sõitnud ja said hädaabikõnedele vastata. Umbes samal ajal paigaldati kiirabiautosse raadiojaam, nii sai operatiivsemalt sidet pidada ning sõita ühelt väljakutselt otse teisele.

Kiirabi töös on olnud kergemaid ja raskemaid aegu - eriti keeruline oli töötada Nõukogude aja lõpus, kui autokütuse vähesuse tõttu pidi velsker otsustama, kas väljasõit on hädavajalik või saab abi anda lihtsalt patsienti nõustades. Mõnikord tuli abivajaja perekonnaliige oma autoga kiirabi punkti, võttis velskri kaasa, viis abivajajani ja tõi pärast tagasi.

Õnneks ei pidanud nii keerulistes oludes kaua töötama. Aastatega muutus töökorraldus ja Suure-Jaanis kiirabi hakkas tööle ööpäevaringselt. Hakati korraldama täiendavat erialast väljaõpet, näiteks 1996. aastal viidi läbi elustamise täiendusõpe. 1997. aastal said autojuhtidest parameedikud ja võeti kasutusele punane eririetus. Järgmisel aastal

muudeti kiirabi brigaad kolmeliikmeliseks. Varustusse lisati uusi meditsiinilisi aparate ja muud varustust.

2003. aasta algusest läks Suure-Jaanis kiirabi Viljandi Haigla alluvusse ja kolis Suure-Jaanis Männiku tänavale. Praegu koordineerib kiirabi tööd Lõuna-Eesti Häirekeskus. Abivajajani saadetakse lähim vaba kiirabi brigaad.

Hetkel on brigaad kolmeliikmeline. Töötavad korraga kaks erakorralise meditsiini öde (selline ametinimetus anti ka endistele velskritele - nüüd enam ei saagi velskriks

õppida) ja kiirabitehnik. Praegu on Suure-Jaanis kiirabis tööl 9 erakorralise meditsiini öde ja 4 kiirabitehnikut. Kõik öed ei ole tööl täiskõormusega.

Üks naljakas seik ajast 5-6 aastat tagasi. Haige sai pandud raamiga auto peale, et ta haiglasse viia. Auto käima ei läinud. Kaks öde siis lükkasid kiirabiautot tagant. Mida ei jõua, seda ei jõua. Õnneks tuli politsei auto ja nemad vedasid kiirabi käima. Haige seisund õnneks ka ei muutunud halvemaks selle seiga tõttu. Kõik lahenes kenasti.

Helle Vunk

Helle Vunk ja kiirabiauto aastast 1985

FOTO: Elle Vungi erakogust

Tartus vantsidega tantsimas

30. jaanuaril kogunes Tartu Descartes'i Lütseumi üle 200 noore Eesti 33 koolist, nende seas 7 tütarlast ka Suure-Jaanis Gümnaasiumist. Toimus NÜ TORE aastakoosolek-konverents.

Päev algas TORE rituaalidega, mis sisaldas nii tantsu kui naeru. TORE maskotiloomaks on punane elevand ja neid oli seekord kohal tervelt 7. Sotsiaalteatri "Meie" trupp mängis foorumteatri etenduse, kus tegelased tõstatasid konflikti oma isaga tulevase erialavaliku pärast. Publik sai etendust peatada, muuta ning ise kaasa lüüa.

Pärast lõunasööki jätkus tegevus kaheksas töötoas, mida juhendasid TORE-vilistlased. Osalesin filminduse töötoas, mida juhendas Agne Kaur Valga Gümnaasiumist. Ta tutvustas meile filminduse põhitõdesid ning vaatasime noorte poolt tehtud filmiklippe.

Päeva lõpetuseks tehti kokkuvõtteid töötubadest, tänati juhendajaid ja aktiivseid TORE-kaid.

Selline kokkusaamine annab indu tugiõpilaskoostööks edasi tegeleda.

Minna Rätty

Spordiaasta 2009 algas edukalt

Kuigi iga päev räägitakse raskustest majanduses, on meie spordiaasta alanud edukalt.

2009. aasta on tavapäraselt võistlusterohke - Sakala mängud, maakonna meistrivõistlused, vabariiklikud meistrivõistlused, palju turniire ning sõpruskohtumisi. Kuigi valla eelarve on veel kinnitamata, loodame, et sel aastal valmib Suure-Jaani staadioni põhiprojekt ja Sürgavere Spordihoone põrand saab lõpuks kauaoodatud ja sportijate füüsilisest säästva puitkatte. Suure-Jaani Noortekeskuse/Huvikooli juurde vabaajaväljaku rajamiseks on esitatud taotlus PRIAsse. Väljakud peaks muutma endise vallamaja territooriumi täielikult noortemaailmaks, kuhu on kavandatud skatepark, rahvusvahelisel tasemel võistluste korraldamiseks sobiv paintballi plats, tänavakorvpalli plats, bmx-rada, disc-golfi rada, liiklusväljakud, labüürindid, ronilad ja minigolfi rada. Toetuse saamisel saab alustada tööde I etapiga, kõike korraga paraku teha pole võimalik. Tääksi suusakeskuse rajamise II etapi elluviimisekski on projektitaotlus esitatud. Vallaelanike sportimisvõimalused laienevad seeläbi oluliselt.

Samuti pole maha maetud kava Suure-Jaani järve ümber terviseraja projekteerimiseks. Soovime ka Suure-Jaani kultuurimaja juurde laste mänguväljaku ning tennisväljaku rajada, ent nende plaanide elluviimine sõltub vastavate projektide rahastamisest.

Suvistes töölaagrite abiga püüame korrastada kõik spordiväljakud, mis hetkel kasutusel.

3. jaanuaril osalesid Suure-Jaani sulgpalliklubi liikmed Viljandi Sulgpalliklubi Sulelised paarismänguturniiril. Pingeline ja väga osavõtjaterohke võistlus lõpetati järgmiste tulemustega: E-liiga meespaar III koht Heino Johanson, Toomas Aavasalu D-liiga meespaar III koht Meelis Aule, Madis Mutso D-liiga segapaar II koht Tiina Aule, Meelis Aule

16. jaanuaril poiste korvpallis peetud Nike Cupil saavutas maa-põhikoolide liigas teise koha Sürgavere Põhikooli võistkond ja meistriliigas 5. koha Suure-Jaani Gümnaasiumi võistkond.

Kooliliiga tüdrukute võrkpallis lõppes järgnevalt: 4. koht Suure-Jaani Gümnaasium, 5. koht Kildu Põhikool ja 6. koht Sürgavere Põhikool.

Kooliliiga poistele lõppes meie valla koolidele edukalt - 2. koha saavutas Tääksi Põhikool, 3. koha Suure-Jaani Gümnaasium ja 5.-6. koha Kildu Põhikool.

17.- 18. jaanuaril toimusid Eestimaa XI talimängude eelturniirid. Meie vallast osales eelturniiridel 52 sportlast. Tänu sõnad kõigile meie esindajatele! Koha finaali võitlesid välja valdade alagrupis võistlustules olnud kabe ja lauatenise võistkonnad. Linnade arvestuses saab finaalis jätkata malevõistkond.

Toilas toimunud meeste korvpalli alagrupiturniir lõppes meie võistkonnale dramaatiliselt. Lisajal kaotati otsustavas mängus

Kiili meeskonnale - 3 punktiga - finaalkoht. Järgmisel päeval võistles meie noortekoondis linnade alagrupiturniiril Kohtla-Järvel. Vastu seisid meie poistele Paide, Rakvere, Kohtla-Järve ja Kiviõli meeskonnad. Mina isiklikult sõitsin turniirile lootusega, et tõenäolised suureskoorilised kaotused meie noortelt edasiseks mänguisu päris ära ei võtaks. Eero Metsvahi juhendatav noortekoondis aga pakkus oma võistlustahte ja innuka mänguga üldmaid emotsioone. Esimeses mängus kaotati Paide esindusele ning järgmises mängus olid vastaseks Tarvase võistlussärgis mängivad Rakvere korvpallurid. Meie valla noortekoondise poisid panid mängu kõik oma oskused. Iga palli pärast võideldi ning igaüks, kes mängu läks, pingutas tööpoolest maksimaalselt. Ülimalt tasavägise mängu lõpuks saadi Rakvere üle väga magus - 3-punktiline võit. Kohtla-Järvele, hilisemale turniiri võitjale, tuli siiski alla vanduda. Raske võistluspäev lõpetati võiduga Kiviõli üle, mis tähendas lõppkokkuvõttes 3. kohta. Suure-Jaani Noortekoondise poiste jaoks on kindlasti tegu väga tubli saavutusega, tahaks loota, et ka kohe algavatel Viljandimaa meistrivõistlustel näeme võistkonda sama võimsalt mängimas.

Täna Suure-Jaani Vallavalituse nimel kõik sportlasi, kes võistlevad meie valla võistlussärgis ja pakuvad meeletult ülevaid emotsioone!

Viljandimaa korvpalli meistrivõistlustel osaleb Suure-Jaani vald kolme võistkonnaga. Võimalik on kaasa elada Suure-Jaani I, Suure-Jaani II ja Suure-Jaani Noortekoondise mängudele. Mängud toimuvad teisipäeviti Viljandi Maagümnaasiumi saalis ja laupäeviti Raudna Põhikooli või Kõpu võimlas ning märtsi lõpus ka Suure-Jaani Gümnaasiumi spordisaalis. Mängude ajakava ja tulemused leiab Viljandimaa Spordiliidu koduleheküljelt internetis (<http://www.spordiliit.viljandimaa.ee/?op=body&id=192>).

2008. aastal saavutas Suure-Jaani nii Viljandimaa korvpalli meistrivõistlustel kui ka karikavõistlustel pronksmedali.

Ootame omadele kaasaelajaid!

24.-25. jaanuaril toimunud maa-põhikoolide vilistlaste korvpallifestivalil Kolga-Jaanis saavutas Sürgavere noormeeste võistkond esikoha.

NB! Algavad valla meistrivõistlused tennisel!

Algab registreerimine Suure-Jaani valla meistrivõistlustele tennisel. Osalema on oodatud nii naised kui ka mehed. Eelregistreerimine hiljemalt 22. veebruariks 2009, telefonil 503 9071 Mati Adamson.

2008. aasta parimad sportlased on oodatud 6. märtsil kell 19 Olustvere lossi suurele spordi- peole.

Mati Adamson

Kirmi Karikas 2009

17. jaanuaril 2009 toimus Tääksi Põhikooli võimlas võistlus „Kirmi Karikas” 2009 teivashüppes või nagu osalejad ise ütlevad „KirmiKepp”. Organiseerija Arvo Turner oli saatnud teate võistluse toimumisest rohkem kui kuuekümmene aegade jooksul Meinhard Kirmi treeninggrupis treeninule. Korraldaja Margus Mikkori poolt oli tagatud väga hea võistluskorraldus. Alates kella ühest hakkasid kogunema võistlejad, kes saabusid erinevatest paikadest üle Eesti. Saabus ka treener Meinhard Kirm, kes oli hiljuti tähistanud oma seitsmekümne kaheksandat sünnipäeva. Ta tervitas kõiki temale omapärase kõva häälega ja asus usinasti soojendust tegema. Ja millise säraga silmis jälgis ta oma kunagisi kasvandikke võistluste avamise rivistusel! Meinhard Kirm tervitas võistlustele registreerunud 36 osavõtjat. Osalejate esindaja Tambet Sova andis treenerile üle sünnipäevakingituse. Selgus, et

Kirm on otsustanud võistelda nii sellel võistlusel kui ka suvel Lahtis toimival veteranide MM-il.

Kell 14.00 algas tõeline võistlus teivashüppes. 36 osaleja seas oli üks naisvõistleja - Pille-Riin Vendelin. Iga võistleja jaoks oli tähtis teha oma tulemus. Üldvõidu võttis Priit Turner tulemusega 3.72 m, teiseks tuli Ain Arro tulemusega 3.62 m ja kolmandaks jäi sama tulemusega Kaido Peterson.

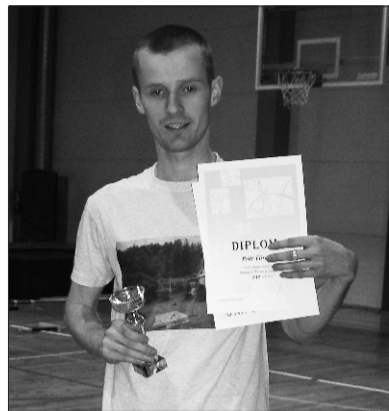
Võistluspäeva tulid vaatama ja kaasa elama ka need, kes võistelda ei sõandanud. Kohal oli alles hiljuti tähistanud oma seitsmekümne kaheksandat sünnipäeva. Tema tutvustas osalejatele ajaloolisi protokolle nõukogudeaegsetest meistrivõistlustest.

Nii võistlejad kui ka pealtvaatajad kiitsid igati õnnestunud võistlust ja lahku mindi teadmise, et järgmine võistlus on juba sel suvel.

Kokkuvõtteks: see oli igati vägev tegu, korraldada ühes väikeses

Eestimaa külas sellise suure osavõtjate arvuga võistlus Eestimaa mittepopulaarsel spordialal. Kindlasti oli see kenaks aruandeks treener Meinhard Kirmi aastakümnete pikkusele tööle, entusiastmile ja teivashüppele pühendumisele.

Võistlejate ja osalejate nimel
Kaie Toobal

Kirmi Karika võitja Priit Turner

Osavõtjad. Teises reas vasakult kolmas Meinhard Kirm

FOTOD: Erakogust

Täaksis käis suusabuss

22. jaanuaril saabus Tääksi kooli õuele ilus hõbedane Mercedes, küljel kiri SUUSABUSS. Tööpoolest - bussis oli 30 Fischeri firma suusakomplekti. Kõik soovijad said alla suusad, et koos treener Tanel Ojastega tunnikese suusatarkusi taja ajada. 1.-5. klass män-

gisid suuskadel harkikulli, ühel suusal jalgpalli ning näitasid osavust teatevõistlustes. 6.-9. klassi õpilastele näitas Tanel uisutehnika põhitõdesid ning ka nemad ei jäänud ilma lõbusast teatevõistlustest.

Suusabuss tekitas palju elevust, sest

- * õpetajaks oli võõras inimene - mida temalt küll oodata?
- * suusatada said needki, kes seda

enne teinud polnud

* saime teada, et kui osav oled, võid suuskadel teha samu asju, mis ilma suuskadeta

* tuntud noortetreener kiitis meie laste oskusi.

Südamesse jäi rõõm mõnusast talvapäevast ja meelde tarkusetarad, mida edaspidigi kasutada.

Mare Luht

Tääksi Põhikooli
kehalise kasvatusõpetaja

FOTO: Erakogust

Suure-Jaani Gümnaasiumis

Tänaseks on koolipere võtnud uut aastat vastu kahel korral. Peale vaheaega 2009. aasta ja nüüd vahetult peale Viljandimaa Laste-kooride laululaagrit ka Pühli-aasta.

12. jaanuaril toimus algklassides liiklusviktoriini finaali, kus igast klassist kaks 4-liikmelist võistkonda lahendasid liiklusalaseid ülesandeid. Vahvate auhindadega kostitas meid Maanteeameti Pärnu Teedevalitsuse liikluskasvatuse spetsialist Sirlu Leier.

Eraldi arvestus oli 1.-2. klassi ja 3.-4. klassi võistkondadel. Noorematest saavutasid I koha 1. klassi tüdrukud (Andrea, Elemari, Teele ja Piret), II koha 2. klassi tüdrukud ning III koha 1. klassi poisid. Vanemate õpilaste I koht 4. klassi tüdrukutele (Anna-Kaisa, Janeli, Andrea Maris ja Laura), II koha 4. klassi poisid ning III koha 3. klassi poisid.

Esikoht sai auhinnaks helkurvesti, teine koht kalendri või lauamängu ja kolmas koht raamatu. Kleepekaid ja tunniplaane jagus kõigile osavõtjatele.

15. jaanuaril kogunesid Suure-Jaani Gümnaasiumi suurde saali (võimlasse) valla koolide õpilased. Suure-Jaani Vallavalitsus oli esinema kutsunud vanamuusika ansambli „Tallinn Baroque”. Kontserti nautis ligi 500 õpilast ja õpetajat. Esinejad kandisid barokiajastule kohaseid kostüüme ja parukaid, tutvustasid erinevaid instrumente ja rääkisid muusikaajaloost.

15. jaanuaril saavutasid Suure-Jaani Gümnaasiumi noormehed Viljandi maakonna sisejalgpallivõistluselt 5. koha ja 16. jaanuaril Suure-Jaani Gümnaasiumi spordipoisid maakondlikul korvpallivõistlusel Nike Cup kuni 7. klasside arvestuses III koha. Võistkonda kuulusid Tanel, Kevin, Sander, Kristo, Karl, Johan, Samuel ja Nils-Holger. Mõlemal võistlusel juhendas noori Erla Soots.

16. jaanuaril oli algklassides matemaatikaalane ainepäev.

21. jaanuaril toimus järjekordne maakondlik koolilehtede päev, mida on erinevad koolid vaheldumisi korraldanud alates 1995. aastast.

Päevast võttis osa ka Suure-Jaani Gümnaasiumi koolilehe „Sõnumid” toimetuse. Oma tööst kõnelesid noortele ajakirjanikele Pealtnägijast tuntud Roald Johansson ja Eesti Rahvusringhäälingu venekeelsete uudiste vastutavtoimetaja Natalja Kitam.

21. jaanuaril valis kooli Õpilasesindus uue presidendi ja asepresidendi. Järgneva aasta täidab Õpilasesinduse presidendi ametit 9. a klassi õpilane Sirkka Sepp ja asepresidendina toetab teda 10. klassist Tauri Pihlak. Koolipere soovib vastupidavust ideede teostamisel!

22. jaanuaril võõrustasime gümnaasiuminoortele suunatud mälu-mängu Meediamull. I voorus võist-

lesid kuue kooli 12. klasside võistkonnad. I koha sai ülekaalukalt Viljandi Paalalinna Gümnaasium, võrdsete punktidega II koha C. R. Jakobsoni nim Gümnaasium ja III koha Suure-Jaani Gümnaasium. Kooli võistkonda kuulusid Taavi, Maanus, Ats, Marta ja Kaisa.

23. jaanuaril toimus Suure-Jaani Gümnaasiumi suures saalis tütarlaste kooliliiga võrkpalliturniir, kus kooli naiskond saavutas neljanda koha. Juhendaja Erla Soots.

23.-24. jaanuaril toimus Suure-Jaani Gümnaasiumis Viljandimaa lastekooride laululaager. Kolmeteistkümnest erinevast koolist oli laagrilisi üle kolmesaja. Lisaks lauluproovidele toimus esimesel öhtul playbox, kus jälgendati erinevaid staare. Koolipoolse kin-

gitusena esinesid S-Studio tantsijad ja 8. b klass näidendiga „Kolm pörsakest”. Viimasel päeval lauldi kontserdil pühli-aasta laule. Oli neid, kes tuntud laulus mõned sõnad uutega asendasid, kuid ka neid, kes olid päris uue laulu loonud. Väga suure panuse laagri toimumisse andsid Hasartmängumaksu Nõukogu, Eesti Kultuurkapitali Viljandimaa ekspertgrupp, Viljandimaa Omavalitsuste Liit, Suure-Jaani vald ja Suure-Jaani Gümnaasium. Eraldi tänud kooli muusikaõpetajale Riina Mankinile, majandusjuhatajale Eda Nodaperale ja Suure-Jaani valla arendusnõunikule Aino Viinapuule.

Marge Johanson
Suure-Jaani Gümnaasiumi
huvijuht

1. klassi tüdrukute edukas võistkond

FOTO: Reeda Sadam

Laululaagrilised proovis

FOTO: Marge Johanson

Hermann Jaakson taas Tääksi koolis

22. jaanuaril toimus Saarepeedi koolis 13. korda matemaatikaprofessor Hermann Jaaksoni mälestusvõistlus matemaatikas. Hermann Jaakson on Saarepeedil sündinud ja sealse vallakooli lõpetanud ning hiljem Tartu Ülikoolis doktorikraadi kaitsnud matemaatik, kes 42 aastat töötas Tartu Ülikoolis erinevatel kõrgetel ametikohtadel.

Võistlusel osaleb 6 kooli, sh Suure-Jaani vallast veel Olustvere Põhikool. Tänavusest võistlusest jäi kõrvale Kirivere Põhikool, seega pistsid rinda viis kooli. Võistlus koosneb kahest osast. Esimene osa on peast-aruutamine, mille tulemusi arvestatakse individuaalselt ja teises osas lahendab iga kooli võistkond teiste koolide poolt esitatud ülesandeid. Iga kool esitab 2 ülesannet, seega oli tänavu vaja lahendada 8 ülesannet. Lõpuks liidetakse kõik saadud punktid kokku ja võitja ongi selgunud. Iga kooli võistkonda kuulub 3 õpilast, üks seitsmenda, üks kaheksanda ja üks üheksanda klassist. Tääksi kooli võistkonda kuulusid seekord Martin Kabanen, Mats Mikkor ja Deiwin Sarjas. Meie poisid olid tublid ja Tääksi kool võitis esikoha.

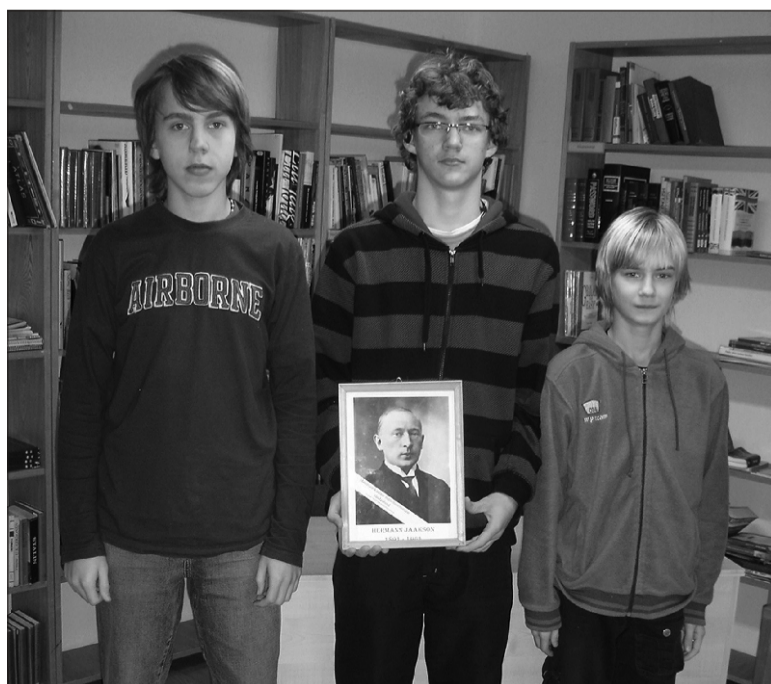
Miks on lool selline pealkiri? Aga sellepärast, et selle võistlusega käib kaasas rändauhind, milleks on

professor H. Jaaksoni pilt. Seega on see pilt siis taas ühe aasta meie koolis. Varem on seda juhtunud kahel korral.

Viimastel aastatel on H. Jaaksoni mälestusvõistlusel osalenud ka algklasside õpilased. Nende võistlus toimub teistmoodi juhendi alusel ja seal selgitatakse välja nii indivi-

duaalselt parimad kui ka parim võistkond. Meie koolist oli parim II klassi tüdruk Johanna Jürmann, kes saavutas individuaalselt III koha, võistkondlikult võitis Leie Põhikool.

Jaan Hansen
Tääksi Põhikooli 9. klassi
matemaatikaõpetaja

Tääksi Põhikooli võidukas võistkond

FOTO: erakogust

Kutsume osalema päästeala loominguvõistlusel

Päästeamet ja Lõuna-Eesti Päästekeskus kutsuvad kõiki osalema päästeteemalisel loominguvõistlusel. Konkurssi eesmärk on anda võimalus ennast väljendada päästeala teemadel ja populariseerida päästetöötaja elukutset ning sellele omaseid väärtusi.

Võisteldakse viies vanuseastmes: koolieelsed lasteasutused, algklasside, põhikooli ja gümnaasiumi õpilased ning täiskasvanud.

Võistlustöödeks võivad olla nii joonistused, maalid, kollaažid, esseed, luuletused, meisterdused, videod kui ka helisalvestised.

„Läbi loometööde saame väga head tagasisidet, kas ja milliseid ohuallikaid märgatakse ning näiteid elust, kuidas inimeste elusid on päästetud,“ ütleb päästeala loominguvõistluse projektijuht Janek Innos Päästeametist. „Loominguvõistlus annab päästeteenistuse ennetustöötajatele ka palju ideid, kuidas ennetustööd elanikkonna hulgas paremini ellu viia“, lisas Innos.

Oma loomingu-tööd tuleb esmalt esitada lähimasse päästekomandos. Parimaid töid

tunnustatakse nii maakondlikult kui üleriigiliselt.

Päästeala loominguvõistluse selleaastased teemad on:

1. Kujundan endale ägeda suitsuanduri
2. Veeohud suvel ja talvel
3. Aurrupitsist päästeautoni
4. Ka mina võin olla päästja
5. Kui pomm plahvatab, on juha hilja
6. Miks ma helistan numbrile 112?
7. Tegime koos Nubluga...
8. Minu kodukoha riskid

Võistlustööd tuleb toimetada hiljemalt 16. märtsiks lähimasse päästekomandos.

Viljandimaal jagab lisainfot ennetustöötaja Eda Mõim, tel. 435 4516, 533 00578, e-post: eda.moim@rescue.ee

Päästealal loominguvõistlust korraldatakse seitsmendat aastat. Eelmisel aastal esitati üle Eesti ligi 6000 loometööd.

Loominguvõistluse juhendi leiab Lõuna-Eesti Päästekeskuse kodulehelt:

<http://www.rescue.ee/20828>

Evelin Uibokand

Lõuna-Eesti Päästekeskus
avalike suhete büroo
juhataja

Minu lugu Jaapanist

Algus eelmises Leoles

Vaba aega veedavad jaapanlased väga mitmekesiselt. Siin võib leida nii meil tuntud lõbustusi nagu diskod, klubid, baarid, teatrid, kinod, kuid samas on ka väga jaapanipäraseid ajaveetmise võimalusi. Üle maailma on kindlasti levinud jaapanlaste leiutus *karaoke* ja see meeldib jaapanlastele hullupööra! Kindlasti on ka üheks populaarseimaks ajaveetmise võimaluseks *purikura* - klepsufotod. See siis näeb välja selline, et lähed sõpradega masinasse, teed pilte, kaunistad need nii kuidas meeldib ja kirjutad peale tekstid, mis meeldivad ning siis see masin prindib need välja. *Purikura* masinaid võib leida igal pool ja *purikura* t tehakse iga päev! Traditsioonilistest jaapani harrastustest tuleks kindlasti mainida teetseremooniat, *ikebana* t ja *origami* t.

Selline ongi purikura

Jaapanlastel on väga palju pühasid, mille ajal on kogu pere kodus. Esimene festival, millega siin kokku puutusin, oli Lastepüha *Tango no sekku*. See toimub 5. mail ning sel puhul lehvivad majades, kus on poisslapsed, hiigelsuured karpkalakujulised lipud. Iga poisi jaoks on oma lipp ning karpkala sümboliseerib edasipüüdlikkust ning tahtjõudu. Minu pere ei teinud sel puhul suurt midagi, sest peres poisslapsi ei ole, kuid sel ajal külastasin oma sõbra maja, kelle peres on 5-aastane poiss. Selles peres olid pidustused väga suurejoonelised. Päev algas varakult ja esimese asjana anti 5-aastasele poisile kingitusi - enamasti raha.

Teele ehtsast siidist kimonos

Seejärel riietati poiss kimonosse. Hommikusoök söödi kogu perega koos ning seejärel viidi poiss templisse, kus ta pühitseti nooreks meheks.

Järgmiseks pühaks oli *Tanabata* ehk Tähefestival, mis toimus 7. juulil. Legendi järgi saavad sel ööl kokku kaks armunud tähte, keda lahutab Linnutee. *Tanabata* ajal kirjutavad inimesed paberitükikestele oma salasoove, voldivad need kokku ja seovad bambuseokste külge. Keskööil võib nautida tulevärki (*hanabi*). Sel ajal käisin mina oma klassikaaslastega Tokyo suurimal ja kuulsa *Tanabata*, mis oli tõesti kirjeldamatult ilus. Jaapanlastele meeldib süüa ja juua, niisiis seal oli väga palju erinevaid toite ja jookke. Inimesi oli küll palju, nagu Tokyos vist igal pool, kuid sellegipoolest sain veidikenegi jaapani traditsioonilist festivali näha ja koos jaapanlastega traditsioonilist tantsu tantsida.

Suvevaheaja suurimas festivaliks võib siiski lugeda 13. augustil olnud püha *O-bon*. *Shinto* uskumuste kohaselt tulevad esivanemate hinged 13. augusti paiku kolmeks päevaks tagasi koju, niisiis sel ajal külastatakse omakseid, tehakse majades suurpuhastus, korrastatakse esivanemate hauakivid ja viiakse hingede jaoks hauale riisi ja *sake* t. Sel ajal sõitis minu perekond neljaks päevaks vanavanemate juurde Akitasse. Akita on Tokyost autoga 9 tunni sõidu kaugusel ja väga väike koht võrreldes Tokyoga. Koos oma jaapani vanaema ja vanaisaga käisime surnuaial, pesime hauakivid, põletasime viirukeid ja küünlaid ning panime hingedele toitu. Öhtuks tulid veel paljud lähedalelavad sugulased külla ning siis algas suur pidu. Siinkohal pean ütlema, et vanaemad on vist siiski igas maailma otsas samaväärsed - perekonna koosviibimiste ajal valmistavad nad alati keelt allaviivaid toite.

Aastavahetusele traditsiooniline toit sashimi, mis on tegelikult toores kala

15. novembril oli 3- ja 7-aastaseks saanud tüdrukute ning 5-aastaseks saanud poiste püha *Shichi go san* (seitse-viis-kolm). Sel päeval riietatakse päevakangelased kirevatesse kimonosse ja vanemad viivad nad *shinto* pühamusse, kus jumalalt palutakse lastele head tervist ja õnnelikku elu. Igal noorel jaapanlasel on käes paberkott, millele on joonistatud kas siis männi, kilpkonna või kure pilt. Need pildid sümboliseerivad head tervist ja pikka iga. Pühamute juures on avatud kioskid, kust ostetakse lastele maiustusi ja pannakse paberkottidesse. Koju jõudnud, jagavad lapsed maiustusi õdede-vendadega ja naabrilastega ning saavad ise vastu kingitusi. Tavaliselt peale pühamuskäiku on kodus perekondlik pidu. Taaskord see püha minu peret otseselt ei puudutanud, kuid sellegipoolest läksin huvi pärast pühamusse uudistama. Päevakangelased olid tohutult õnnelikud ning tundus, et nad oleksidki tahtnud igaveseks 3-, 7- ja 5-aastaseks jääda.

Kõige suurem ja kõige tähtsam püha jaapanlaste jaoks on Uusaasta ehk *Oshogatsu*. Juba jõulupühade ajal lõpetavad kõik firmad ja kauplused töö ning vana aasta ärasaatmine ning uue vastuvõtmine kestab

Aastavahetusel kaunistavad kõik jaapanlased oma maju just selliste kaunistustega

3. jaanuarini. Selle ajavahemiku peale pole küll Jaapanis mõtet planeerida mingit asjaajamist. See on vast ainuke aeg aastas, kus inimesed tõesti puhkavad ja koos on. Päris pidu algab vana-aasta õhtul. Kogu pere sööb koos nuudleid, mis sümboliseerivad pikka iga. Seejärel minnakse lähimasse *shinto* pühamusse või buda templisse, et paluda jumalalt uueks aastaks õnne ja soovide

Tokyo jõulude ajal

täitumist. 1. jaanuari hommikul serveeritakse eriline uusaasta hommikusöök, lastele kingitakse raha ja kõik ootavad sõpradelt ja sugulastelt uusaastakaarte. Jaapanis nimelt toimetatakse post kätte kohe 1. jaanuari hommikul. Ülejäänud kaks

päeva veetsime aega just perega koos - mängisime lauamänge, käisime Fuji mäe vaatamas ja olime lihtsalt koos. See on tõesti nende jaoks suur ja tähtis püha. Isegi jõuludest tähtsam, sest jõulude ajal ei tee jaapanlased midagi peale selle, et söövad koos jõuluõhtusööki, kuid see ei pruugi samuti just igas peres niimoodi olla. Nemad ise ütlevad selle kohta, et nemad on buddistid, kuid see on kristlaste püha. Kuid olenemata sellest on majad ja terve linn uhketes ehetes. Valgetest jõuludest ei tasu Tokyos siiski isegi mitte unistada.

Talvel on Tokyos ilmad üldiselt selged ja 5°C ümber. Kuigi sel aastal oli üllatavalt soe talv ja jõululaupäeval oli väljas 15°C. Kuid Jaapani kõige põhjapoolseimal saarel *Hokkaidol* on talved väga külmad ning sajab palju lund. Temperatuur võib langeda kuni -30° ligi ning Siberist ja Mongooliast puhuvad tuuled toovad kaasa suuri lumetorme. Suved on *Hokkaidol* pehmed ning temperatuur on 20°C ümber. Tokyo suved on see-eest väga niisked ja kuumad. Suvine temperatuur tõusis lausa 40°C ligi. Juunis oli umbes kuu pikkune vihmaperiood, mille kestel sadas tõesti vihma palju. Ilma vihmavarjuta Jaapanis hakkama ei saa!

Ka loodusõnnetused on Jaapanis tihedaks külaliseks. Jaapan asub Vaikses Ookeanis tekivate troopiliste tormide - taifuunide - teel. Niisiis hilissügisel ja varakevadel on taifuunid väga tihedad ning nende tagajärjel tekib palju üleujutusi ja maalihkeid. Ka maavärinat on Jaapanis üpris sagedased. Aastas registreeritakse umbes 7000-8000 maavärinat - enamust neist nii väikesed, nii et inimene neid ei tunnegi. Mina sain tunda

nelja taifuuni ja päris paljusid maavärinaid, kuid eluolulised need ei olnud. Korra jäin taifuuni tõttu kooli veidike hiljaks, kuna tugeva tuule ja vihma tõttu rongid hilinesid.

Teele Mikk
Järgneb

Tokyo metroo ajal, mil rahvast on väga vähe

FOTOD: Erakogust

5 küsimust

Suure-Jaani vallast (2)

Eelmiste küsimuste õiged vastused:

- 110 m tõkkejooks, 400 m tõkkejooks ja teivashüpe - Marco Kirm
- Pärnu
- 1929
- Talupojad
- 1804
Raamatu omanikuks sai Jaan Hansen.

3. Jüri Hanseni küsimused:

1904. aastal asus Kabila kooli etteotsa August Marfeldt. Millise nime all on ta rohkem tuntud?
- Emadele oli - ja on ehk kohati siiani - laste kasvatamisel vaieldamatuks autoriteediks B. Spocki raamat "Teie laps". Vähem on teada, et esimene Eesti selleteemaline käsiraamat "Eesti ema. Lühike teejuht emadele, kuidas nad oma lapsi esimeste eluaastate sees kasvatama peavad" ilmus juba 1879. Selles esitati mitmeid lausa tänapäevastena kõlavaid ideid, näiteks alustada lapse eest hoolitsemist juba looteeas ning rõhutati lapse ja ema vaimset kontakti. Kes oli autor?
- Foto on tehtud 14. septembril 1963. Kes on pildil?

- Ta õppis Rääka ja Lahmuse koolis ning lõpetas Suure-Jaani Keskkooli hõbemedaliga. Lõpetas Tartu Ülikooli 1956. aastal kiitusega ja aastatel 1962-1965 õppis Moskvas NSV Liidu Meditsiiniteaduste Akadeemia Normaali- ja Patoloogilise Füsioloogia Instituudi aspirantuuris ning kaitses väitekirja. Ta on avaldanud umbes 20 teaduslikku publikatsiooni. Kellest on jutt?
- Kes fotol olevatest koorijuhtidest oli Ilmatari dirigent?

Vastuseid ootame hiljemalt 23. veebruariks aadressil Lembitu pst 42, 71502 Suure-Jaani või leili@suure-jaani.ee. Palun lisage kontaktandmed, et saaksime teiega ühendust võtta, kui loosiõnn teile naeratab.

Edukat vastamist!

Spordiüritused

14. veebruar - Saaljalgpalliturniir 97. a sündinud ja nooremad poisid, algusega kell 9 Suure-Jaani Gümnaasiumi võimlas
15. veebruar - Saaljalgpalliturniir 99. a sündinud ja nooremad poisid, algusega kell 9 Täaksi võimlas
17. veebruar - Viljandi maakonna MV korvpallis, Suure-Jaani II - Aken ja Uks, algusega kell 18.15 Viljandi Maagümnaasiumi võimlas
17. veebruar - Viljandi maakonna MV korvpallis, Suure-Jaani I - Rattaklubi, algusega kell 19.30 Viljandi Maagümnaasiumi võimlas
19. veebruar - Võrkpalli sariturniiri etapp algusega kell 18.00. Sariturniiri lõpetamine Sürgavere Spordihoones
21. veebruar - Viljandi maakonna MV korvpallis, Suure-Jaani Noortekoondis - Spordikool II, algusega kell 12 Raudna Põhikooli võimlas
21. veebruar - Suure-Jaani valla külad võrkpalliturniiri I etapp, algusega kell 10 Sürgavere Spordihoones
28. veebruar - Saaljalgpalliturniir 92. a sündinud ja nooremad tüdrukud, algusega kell 9 Suure-Jaani Gümnaasiumi võimlas
28. veebruar - 01.märts - male, kab, lauatenis ja korvpall naistele ja meestele finaaliid (Eestimaa talimängude finaalturniir)
28. veebruar - Viljandi maakonna MV korvpallis, Suure-Jaani II - Anttila, algusega kell 13.30 Kõpu võimlas
07. märts - Viljandi maakonna MV korvpallis, Suure-Jaani Noortekoondis - Abja, algusega kell 12 Raudna Põhikooli võimlas
06. märts - Suur Spordipidu, algusega kell 19 Olustvere lossis
10. märts Viljandi maakonna MV korvpallis, Suure-Jaani I - Spordikool I, algusega kell 19.30 Viljandi Maagümnaasiumi võimlas

HEA METSAOMANIK

2008. aasta septembrist käivitub SA Erametsakeskuse eestvedamisel projekt „Erametsaomanike majanduslik koostöö“

Selle raames korraldatakse kõikvõimalikke ühiseid hankmeid :

1. metsataimede ostmiseks;
2. Istutamise teenuse osutaja leidmiseks;
3. noorendike hooldamise teenuse osutaja leidmiseks;
4. kasvava metsa või metsamaterjalide ühise müügi korraldamiseks
5. Suurem osa teenuseid on metsaomanikule tasuta või väikese omaosalusega.

Viljandimaal on projektis Erametsakeskuse lepingupartneriks

Sakala Metsaühistu TÜ.

GSM 504 7407 OLAVI UDAM
Olavi.udam@erametsaliit.ee

TULE METSAÜHISTU LIIKMEKS!

sakala@eramets.ee

Samuti on uuest aastast metsaomanike nõustamine metsaühistute ülesanne (keskkonnateenistuste spetsialistid ei pea enam nõustamist tegema!).

Selleks on Sakala Metsaühistul olemas atesteeritud metsanõustajad, kelle poole võite alati pöörduda. Sealhulgas on 15 tundi nõuannet aastast metsaomanikule tasuta!

Tähelepanu!

Ajakirjad ja ajalehed, mis on tellitud Suure-Jaani Linnaraamatukogusse 2009. aastaks:

Akadeemia
Anne
Autoleht
Basteln mit Kindern (käsitööajakiri lastele)
Burda
Cosmopolitan
Digi
Eesti Ekspress
Eesti Kirik
Eesti Loodus
Eesti Naine
Eesti Päevaleht
Elukiri
FHM (meestele)
Haridus
Hea Laps
Horisont
Keel ja Kirjandus
Kodukiri
Kodutohter
Kroonika
Kultuur ja Elu
Looming
Loomingu Raamatukogu
Maakodu
Maaleht

Meie Pere
Metal Hammer (muusika)
Miki Hiir
Minu käsitööd
Naised
National Geographic
Nööps (lastele)
Postimees
Praktiline Arvutikasutaja
Raamatukogu
Sakala
Saladused
Sandra (käsitöö)
Sirp
Sporditüht
Tarkade Klubi
Teater.Muusika.Kino
Tehnikamaailm
Tervendaja
Tervis Pluss
Terviseleht
Täheke
Videvik
Vikerkaar
Värske Rõhk (noortele)
Õhtuleht
Õpetajate Leht
W.I.T.C.H (lastele)
Tulge lugema!

OMA-LOOMINGUT

Sürgavere kooli 4. klassi laste luuletused

Karu mee saamine

Metsas kuuse all
elas karu,
kelle nimi oli Jõmm.
Ta mett tahtis, aga kellelt?

Mett võtta võiks
meie sõpradelt, kelleks
on mesimummid.

Jan Koort

Väike lumemees

Elas väike lumemees
kellel rõõmus tuju sees.
Meeldis talle lumesadu
mitte aga vihmasadu.

Kui on mõnus libe jää,
meeldib talle olla jääl.
Kui on mõnus sula ilm
armastab ta olla jääl.

Janno Raba

Imelik memm

Kui on sulailm, siis ma
lähen lumepalli veeretama.
Teen ma väikse memmekese,
kes on nagu emmeke.

Siis tal rõõmus tuju on,
et memm tema moodi on.

Kristin Laja

Malbe lumemees

Kes on see malbe näoga mees
kel porgand näol on ninaks ees?
Kükitas ja mõtles
ja siis lõpuks ütles:

„Mina olen lumemees,
seitse nööpi on mul sees.
Valget värvi olen ma,
veidi musta sekka ka.

Oranži värvi on mu nina,
sest, see olen ju mina.
Kui mind keegi vaatama läeb
siis mu musta kaabut näeb.

Ka luud on minu pehmel käel,
aga kevadel ma läen ““

Kristiina Raba

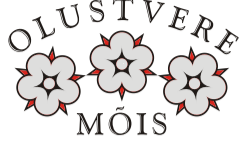

Lumeime

Lumi sajab,
puud on härmas,
maas on ilus lumevaip.
Sellestki mul hea meel
õues seisab lumemees.

Õues sajab ikka lund.
Lumemees seisab veel.
Põosaaksad kõik on kurvad.
Minul sellest kahju on.
Ühe oksa tuppa tõin.
Nüüd on oksal vaasis hea.
Tasuks sain ühe kalli.

Daved-Fender Maalinn

Olustvere mõisas
laupäeval, 14. veebruaril kell 19
SÕBRAPÄEVAPIDU
Eeskava,
tantsuks ansambel Boomer,
avatud lossi kohvik
Pilet 50 krooni kohapeal

Laupäeval, 7. märtsil kell 19
NAISTEPÄEVA KONTSERT
TÕNIS MÄGI 'ilt

Pilet eelmüügist 175 krooni, kohapeal kallim
Piletid saadaval Piletilevis ja mõisas kohapeal
Avatud lossikohvik
info tööpäeviti 10.00 - 16.00
loss@olustvere.edu.ee
437 4280 Olustvere mõis
509 1318 Tiina Randaru

20. veebruaril kell 19

Vastemõisa rahvamajas
Suure-Jaani valla

ISETEGEVUSLASTE KONTSERT

TASUTA!

2008. aasta kultuuripreemiade kätteandmine.
Tantsuks Nukker Kukeke.
Avatud kohvik. Üllatusesineja.

Eesti Vabariigi 91. aastapäeva aktus

Suure-Jaanis Lembitu platsil
24. veebruaril 2008
kell 12

Sünnipäevaküünalde süütamine
Kringel ja tee kõigile

Suure-Jaani kultuurimaja

24. veebruar kell 13.30
kontsert Suure-Jaani Kultuurimajas.
Esinevad isetegevuslased.

25. veebruar kell 18.30
Naisteklubi MARI väljasõit Viljandisse Savikotta
(vajalik eelregistreerimine)

28. veebruar kell 18
Meespea klubi peoõhtu

MTÜ Sürgavere-Küla Selts

Laupäeval, 21. veebruaril kell 14
toimub Sürgavere kruusaaugus VASTLAPÄEV.
Kõik on oodatud kelgusõidule!
NB! Üritus toimub iga ilmaga.

Müüa küttepuid

Märg lepp 30, 40 ja 50 cm
Transport tasuta
Telefon 5691 9084

Mitmed toredad kiisud
ootavad endale head ja
hoolivat kodu:
www.hot.ec/viljandikassid

KÜÜNETEHNİK- MANIKÜÜRJA

Geelküüned, akrüülküüned,
küünite hooldus, maniküür,
maalingud

Helen, telefon 5345 2289
- ajad etteregistreerimisel
Lossi tänav 40, Viljandi

ILU- JA TERVISETUBA

Suure-Jaani, Pärnu tänav 8 (Konsumi vastas)

UUS! FEEL GOOD
RIPSMEPIKENDUSTE PAIGALDUS
Massaaž, tselluliidihooldused, kõrvaküünlad
telefon 5623 6370
Küünetehnik, ripsmete ja kulmude värvimine
telefon 5624 6416

Autoremont (sillastend, keretööd.
Mootoriremont)
Varuosad Diagnostika
Autokeemia Lahtised õlid
Autopesu (talveks auto korda)
Kinnitusvahendid (WÜRTH)
Liikluskindlustus (SALVA)
Arnika pürotehnika

LEHOLA VARAHALDUS OÜ
PÄRNU TN 10 SUURE-JAANI
Telefonid 437 2222, 505 4710
www.lv.ee

Õnnitleme lapse sünni puhul!

Kadri Reimalil ja Kristjan Mooril
sündis poeg KRISTOFER Moor

Helina Sarikasel ja Rivo Jürjol
sündis poeg ROMET Jürjo

Kairi Paul ja Janek Jürimäel
sündis poeg STEVEN Jürimäe

Annete ja Aareld Sarapsonil
sündis poeg AIMAR

Eve Arrasel ja Jan Kraneril
sündis tütar NORA Kraner

Kristel Kippelil ja Marek Noodal
sündis tütar ELISABETH Noot

Mälestame

MAIMU ISAK	19.01.1933 - 31.12.2008
HELLE HANSEN	23.05.1951 - 02.01.2009
ALIIDE REBANE	24.12.1913 - 06.01.2009
EDI PEET	21.10.1932 - 04.01.2009
HEINO KAJASALU	09.03.1941 - 04.01.2009
LAINÉ LIPPAND	05.03.1922 - 08.01.2009
ERMILDA BREIZ	19.05.1921 - 12.01.2009
HELGI RABA	18.07.1933 - 19.01.2009
JUTA PILL	29.11.1926 - 20.01.2009
ANDREI GROMOV	28.08.1932 - 25.01.2009
JEKATERINA KODRES	22.06.1929 - 23.01.2009

ÕNNITLEME SÜNNIPÄEVALAPSI!

LEIDA-MARZELLA MALLA

	11.02.1916	93
LEIDA JÜRMAN	05.02.1918	91
ELGA VOMM	05.02.1918	91
LINDA TEEDLA	21.02.1918	91
EDUARD VEERSALU	02.02.1920	89
LINDA KURESOO	28.02.1920	89
OLGA SALUORG	26.02.1922	87
LEONHARD PRUUS	18.02.1924	85
HELMİ PEET	05.02.1925	84
SALME AIT	07.02.1925	84
LIDIA JAAR	27.02.1927	82
HEINO REINJÄRV	12.02.1928	81
VALVE VIILIPUS	13.02.1928	81
ILMAR KURESSON	26.02.1928	81
MARKA KOPPEL	15.02.1929	80
AMANDA TIHK	21.02.1929	80
LEMBIT RINK	22.02.1929	80
JAAN HENDRIKSON	23.02.1929	80
LINDA KIVIRÄHK	27.02.1929	80
IIVI VARE	04.02.1934	75
MILVI JAESKI	09.02.1934	75
TOOMAS KALMUS	13.02.1934	75
HILMA SALAKKA	13.02.1934	75
VAIKI AUKSMANN	18.02.1934	75
HEINO OTS	22.02.1934	75
ASTA ESKU	03.02.1939	70
SAIMA KARASTE	11.02.1939	70
MATI LAAS	22.02.1939	70
VIRVE LOMP	28.02.1939	70
ASTRA HEERO	01.02.1944	65
HELLE REINARU	05.02.1944	65
JÜRI PAAS	08.02.1944	65
MALLE SÄRK	11.02.1944	65
ILLA MILEN	18.02.1944	65
TOOMAS LOHK	23.02.1944	65
ALLAN TAMM	01.02.1949	60
EHA SÄÄSK	03.02.1949	60
VIRVE PAU	18.02.1949	60
ELMUT LEHISTE	02.02.1954	55
MEHIS KRIISK	08.02.1954	55
MIHKEL RAID	19.02.1954	55
MAINE KITSE	23.02.1954	55
LEA PEET	10.02.1959	50
ELVE PIIR	13.02.1959	50
ARNE SILLAMÄE	19.02.1959	50
ENE ISAK	19.02.1959	50
ENE KOORT	22.02.1959	50
TATJANA DROZDOVA	28.02.1959	50

Reklaamkuulutuse (kuni 250 tähemärki)
hind:
ettevõtjal 150 krooni,
crasikul 15 krooni.
Avaldame vaid reklaami, mille eest on eelneva
kuu viimaseks tööpäevaks tasutud.

Ootame materjale hiljemalt eelneva kuu
26. kuupäevaks.
Toimetusel on õigus teksti redigeerida-
lühendada.

Toimetaja
Leili Kuusk 526 9089
Lembitu pst 42, Suure-Jaani
tel 435 5433
leili.kuusk@suure-jaani.ee

Küljendus
Külliky Lohu
5345 3423
kiky@s-jaani.ee

Trükk
OÜ Vali Press
Pajusi mnt 22, Põltsamaa
tel 775 2491
Vali@estpak.ee

LEOLE

**Suure-Jaani valla leht
ilmub 1 kord kuus**

e-post: leole@suure-jaani.ee http://www.suure-jaani.ee/leole